

Rynek zbóż 2020/2021

Tadeusz Plichta
t.plichta@podr.pl

Zdaniem analityków IERiGŻ, w czwartym kwartale 2020 r. średnia cena pszenicy wyniosła 760 - 810 zł/t (pszenica paszowa 740-790 zł/t), a żyta 550-600 zł/t.

W końcu sezonu (drugi kwartał 2021 r.) pszenica może kosztować średnio 790-840 zł/t (paszowa 750-800 zł/t, pszenica konsumpcyjna - 810-860 zł/t, a żyto 600-650 zł/t. Ceny kukurydzy mogą być o 5-10% wyższe od pszenicy paszowej – wynika z październikowego raportu *Rynek zbóż*.

Sytuacja na światowych rynkach zbóż

W sezonie 2021 na światowych rynkach zbóż wzrosły nadwyżki produkcji nad przewidywanym zużyciem w bilansie pszenicy, a w bilansie zbóż paszowych zmalały niedobory. W warunkach rekordowych zbiorów i nieco mniejszego stanu zapasów, całkowita podaż zwiększyła się więc o 2,1%, tj. o 2,79 mld ton. Przy wzroście zużycia o 1,7%, tj. o 2,21 mld ton i obrotów handlu zagranicznego o 3,1% - do 402 mln ton spowoduje to zwiększenie zapasów końcowych o 3,2%, tj. do 652 mln ton, co będzie dotyczyło pszenicy, a zapasy zbóż paszowych pozostaną zbliżone do poziomu ubiegłorocznego.

Wyższe zbiory zbóż na świecie, w tym u głównych eksporterów, będą oddziaływać w kierunku spadku cen w sezonie 2020/2021. Wskazuje na to duże zróżnicowanie co do oczekiwań zbiorów pszenicy w poszczególnych krajach. Z jednej strony prawdopodobnie istotnie zmaleje produkcja pszenicy w UE, co stanowi lokalny czynnik wsparcia dla cen. Poprawiły się nastroje na rynku zbóż po zawirowaniach obserwowanych w pierwszych etapach pandemii COVID-19 (wysokie zakupy wśród największych importerów i narastający

Analitycy z Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przedstawili najnowszą prognozę cen zbóż. Ile będzie kosztować pszenica w czerwcu 2021 i na jakiej podstawie opierają swoje wyliczenia eksperci instytutu?

protekcjonizm) oraz po wcześniej-szych obawach związanych z suszą.

Sytuacja na rynku zbóż w Polsce

W 2020 r., w Polsce zbiory zbóż szacuje się na nienotowanym wcześniej wysokim poziomie 33,3 mln ton, tj. o 15% wyższym niż w 2019 roku. Wzrost wynikał przede wszystkim z wyższych niż w poprzednim roku plonów, przy niewielkim wzroście areалу uprawy. W porównaniu z poprzednim rokiem, wzrosła produkcja wszystkich zbóż, w tym najbardziej mieszanek, owsa i żyta.

W okresie żniw przebieg pogody nie stwarzał większych problemów, dlatego jakość ziarna była zadowalająca. W sezonie 2020/2021, mimo znacznej wyżki zbiorów, ale przy bardzo niskim poziomie zapasów na początku sezonu, krajowe zasoby zbóż zwiększyły się tylko o 1,5% do 34,8 mln ton, a całkowite zasoby (z uwzględnieniem prognozowanego salda obrotów handlu zagranicznego) mogą wzrosnąć o niespełna 1% - do 36,5 mln ton. Krajowe zużycie może zwiększyć się o 0,8% - do 23,7 mln ton. Nie przewiduje się większych zmian spożycia i zużycia paszowego zbóż. Spodziewany jest wzrost zużycia przemysłowego.

Obroty handlu zagranicznego zbożami prawdopodobnie zmaleją. Rozchody ogółem w bilansie zbóż mogą się zmniejszyć o blisko 2%, co pozwoliłoby na wzrost zapasów końcowych do 2,5 mln ton.

W 2019 r. nie było większych zmian wolumenu przemiałów zbóż. Dynamicznie wzrosła produkcja kasz. Zwiększyła się produkcja mąk żytnich, a pszennych zmalała. Spo-

śród produktów przetworzonych, wzrosła produkcja makaronów i wyborów ciastkarskich, natomiast pieczywa świeżego po raz kolejny zmalała. W 2020 r. nastąpił nieznaczny wzrost przemiałów i produkcji większości wyrobów zbożowych, z wyjątkiem pieczywa świeżego.

W pierwszym półroczu 2020 roku, w porównaniu z pierwszą połową 2019 roku, zwiększyła się aktywność inwestycyjna przedsiębiorstw przetwarzających zboża, co wynikało ze wzrostu inwestycji w przemyśle paszowym i młynarskim. Sytuacja ekonomiczno-finansowa w całej branży była dobra, a osiągnęte wyniki finansowe dodatnie i na ogół lepsze od średnich w przemyśle spożywczym.

W sezonie 2019/2020 nastąpiła znaczna poprawa wyników handlu zagranicznego zbożami i produktami zbożowymi. Dodatnie saldo obrotów handlowych wyniosło 2,59 mld EUR, wobec 1,84 mld EUR w sezonie poprzednim. Wywóz zbóż i produktów zbożowych wyniósł rekordowe 8,62 mln ton (w masie produktu) i w porównaniu z sezonem 2018/2019 był większy o 60,7%. Import tych produktów zmalał o 3,0% do 2,37 mln ton. W sezonie 2020/2021 eksport zbóż i przetworów zbożowych (w ekwiwalencie ziarna) przewiduje się na poziomie 6,8 mln ton, import na 1,7 mln ton. Dodatnie saldo handlu zagranicznego zbożami i przetworami zbożowymi może nieznacznie zmniejszyć się do ok. 2,5 mld w EU.

Reasumując, należy optymistycznie ocenić prognozy na rynku zbóż, o ile warunki w trakcie wegetacji, przetwórstwa i warunki zewnętrzne będą sprzyjały rozwojowi tej branży.

Źródło: IERiGŻ, PAP